

ELŐFIZETÉSI ÁRA :
 EGÉSZ ÉVRE . 16.— K | FÉL ÉVRE 8.— K
 NEGYED ÉVRE 4.— K

FŐSZERKESZTŐ :
 DR. BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL :
 BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108—00.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Kivételes intézkedések.

A háborus állapot kivételes helyzetet teremtett bányászatunknál is.

Természetesen a szén az az anyag, amelyre a háborus időben fokozottabb mértékben van szükség és annak tömegtermelése érzi meg leginkább az elvont munkáskezek hiányát, azért a háborúval kapcsolatos kivételes állapotok is leginkább a szénbányáknál léptek életbe.

A kivételes állapothoz tartozik, hogy a szénbányák katonai felügyelet alatt állanak.

Föltétlenül szükséges, hogy a szénbányák biztonsága megóvassék. Ezért szükséges a katonai őrizet.

A szénbányák termelése a hadbavonult munkások elvesztésével jelentékenyen alábbszállott, úgy, hogy még a vasutnak és közműveknek szerződéssel leköött szénét is alig képesek szállítani.

Ezért volt szükség arra, hogy a bányáknál dolgozó tartalékos és népfőlkelő bányamunkásság katonai fegyelem alatt álljon.

Ebből a katonai fegyelemből következik, hogy a szénbányáknál dolgozó, katonaszolgálatra kötelezett bányamunkásság a háború tartama alatt nem szüntetheti meg a munkaszerződést, hanem köteles ott az eddig megállapított fizetési föltételek mellett bányamunkát végezni.

Erre az intézkedésre okvetetlen szükség volt, mert csakis így volt biztosítható a szénbányák termelésének mennyisége.

Most minden szénbányának szüksége van minden munkására s nincs helye a bányamunkások békeidőben nagyon is divatozó vándorlásának.

A katonai szolgálatra kötelezett bányamunkás még előnyét is látja annak, hogy katonai fegyelem alatt bányamunkát kénytelen végezni, mert ezért megfizetik s így családja nincsen kitéve esetleges nélkülözésnek, mint más hadbavonult munkás családja.

A termelés fokozására a legtöbb szénbányánál az eddig elfogadott nyolcórás munkaidőről át kellett ismét térni a tizenkétórás műszakidőre.

Ezt az intézkedést is el kell fogadnunk, mert amikor az egész nemzet minden erejét megfeszítve küzd, a bányamunkásság sem keresheti a dolognak könnyebb végét.

A tizenkétórás műszak a bányamunkásságnak csak előnyére van, mert az eddig szokásos szakmánya egységáruk mellett mindenestre többet keresnek, mint eddig kerestek a rövidebb műszakidő mellett.

A műszakidő meghosszabbítását tehát a kényszerűség parancsolta és a bányatulajdonosoknak eszük ágában sincsen, hogy a tizenkétórás műszakidőt

állandósítani igyekezzenek, hanem mihelyt a háborus állapotok megszűnnek, azonnal visszatérnek az előbbi munkarendre.

A munkásságnak emiatt tehát nem lehet oka a nyugtalanságra.

Szükséges intézkedés volt, hogy a nők éjjeli munkatiltalma és a vasárnapi munkaszünet is fölfüggesztessék.

A szénbányák termelése ezekkel az intézkedésekkel is fokozható.

Ezek az intézkedések is csak a háború alatt lesznek érvényben.

Az elsorolt intézkedéseket a termelés bizonyos mennyiségének biztosítására okvetlen meg kellett tenni.

Ezekre a kivételes intézkedésekre halaszthatatlanul szükség volt.

A munkásságnak tehát ezeket az intézkedéseket nem szabad olyannak venni, hogy a bányatulajdonosok visszaakarnának élni a háború állapottal.

Amint ezeket csak elsőrendű közszükség teszi indokolttá, úgy ez intézkedéseket a háborus kényszer elmúltával azonnal meg kell és meg is fogják szüntetni.

Ezekben a nehéz napokban úgy a bányatulajdonosoknak, mint a bányamunkásoknak a közös, nagy, nemzeti érdekeket kell szem előtt tartaniok.

Mindkét félnek a maga módja szerint meg kell hozni az áldozatot.

Nem szabad azt engedni, hogy akár egyik, akár másik részen a kivételes intézkedések fogantatása és teljesítése úgy történjék, hogy a munkaadó és munkás közötti jóviszony megzavartassék.

A munkásoknak meg kell érteniök, hogy a kivételes intézkedések nem a munkaadó előnyére, hanem a közérdek szempontjából történtek s azok sok tekintetben éppen úgy nincsenek a munkaadónak kényelmére, mint a munkásnak.

A munkaadónak pedig vissza kell tartani azokat a közegeit, akik a kivételes intézkedéseket arra akarják fölhasználni, hogy a munkásságon elmúlt idők esetleges sérelmeiért bosszút álljanak.

Ezek a rendkívüli idők megkövetelik a kicsinyes szempontok félretételét.

Munkás és munkaadó kell, hogy áthatva legyenek attól a gondolattól, hogy az ő együttműködésükre sohasem volt olyan nagy, égető szükség, mint éppen ezekben a történelmi pillanatokban.

Munkaadónak és munkásoknak meg kell érteniök, hogy a kivételes intézkedések nem egyik fél előnyére vagy hátrányára rendeltettek el, hanem *kizárólag és egyesegyedül nagy, nemzeti érdekek* előnyére.

Ezekkel szemben pedig az egyoldalú érdekek föltétlenül el kell némulniok.

Kereskedelmünk és iparunk az 1913. évben.

(Folytatás.)

Szerszámgyártás. Szerszámgyárosaink nem emlékeznek az 1913-ikínál kedvezőlenebb üzletévre. Üzemredukciók, munkanélküliség napirenden voltak. Hozzá még magas kamatláb-mellett sem jutottak. Az osztrák verseny annyira szorongatja az üzemeket, hogy 15—20 százalékos közbenső vám védelme nélkül fennállásukat sem látják biztosítottak, nemhogy újabb gyárak létesítésére vagy a meglévők kiterjesztésére lehetne gondolni. De a vámkülföldi versennyel szemben sincsenek szerszámiparosaink kellően megvédve. Példaképpen felhozzák a fémszigafurók, de más szerszámok tulajdonosai vámját is, amely semmiképpen nem alkalmas a belföldi piacot a hazai iparnak biztosítani. Az iparosok reménye az 1917-iki új vámháromzárakra irányul, amelyekből a szerszámvámok különösen a fémszigafurókra vetett vám felemelését várják. A magyar szerszámgyártmányoknak a Balkán exportpiacokon még nincsen megállapodott jó hírnevük s ezért is nehéz ott tért foglalniuk. Legtöbb panaszuk a szakmabeli iparosoknak a közszállítások körüli sérelmeik miatt van. Közvetítő kereskedők nyerik el a közszállításokat (ezek külföldi árut szállítanak), mert nem is szőlítják fel a szerszámiparosokat ajánlattételre, hanem különösen a katonai és vasuti hatóságok rövid úton szerzik be a cikkeket. Sérelmeik orvoslása céljából főképpen két reformot tartanak kívánatosnak. Egyfelől azt, hogy a pályázatok el nem nyérése esetén az elutasítás okáról is kapjanak értesítést ama sablonos elintézés helyett, amely szerint „ajánlata elfogadható nem volt”. Másfelől pedig szigorúbb ellenőrzést javasolnak a szállított gyártmányok hazai eredetének megállapítása körül. Mindkét kívánság olyan, amely közérdekben is teljesítendőnek mutatkozik.

Egyéb fémárak. A fémárui iparosok közlése szerint az 1913. év folyamán azt tapasztalták, hogy az előző évvel szemben a forgalom 50 százalékkal redukálódott. Ezt egészen természetesnek kell találni, ha figyelembe vesszük, hogy az építkezési tevékenység az előző évvel szemben legalább 80 százalékkal redukálódott és a fémárak ugyyszólván építkezési cikkeknek tekintendők, amelyekre főképpen új épületek berendezésénél van szükség. Az általános gazdasági helyzet maga után vonta azt is, hogy a közönség — redukálva minden egyéb szükségletét — új csillárok beszerzése helyett inkább régi csillárait alakíttatja át. Ugyancsak a gazdasági válságból kifolyólag az üzletfelek kötelezettségeiknek csak a legnagyobb presszióra tettek eleget és számtalan esetben voltak az iparosok kénytelenek

kiegyezésbe belemenni, de sok esetben pénzüik is teljesen odaveszett. A munkáviszonyok nem adtak panaszra okot, mert sok üzem redukciója folytán bőven állottak munkások rendelkezésre. Az osztrák exportáru sokkal silányabb minőségű ugyan, mint a magyar gyártmány, de az osztrák versenyipar olcsóbb áraival a magyar vidéket, melynek minőség iránti igényei kisebbek a fővároséval, valósággal elárassza. Amíg a fővárosban alig tud tért foglalni az osztrák csilláripár, addig a vidéken a szállításoknak óriási hányada osztrák eredetű. Ugyanez áll a vámkülföldi konkurrenciájára vonatkozólag is. A magyar csilláripár igazán kiváló minőségű gyártmányaival — az egy francia gyártmányokat kivéve — képes lenne az egész külfölddel szemben a versenyt felvenni, természetesen vonatkozik ez a külföldnek jó minőségű áruira, ahol inkább a kézi ügyesség és az izlés játszik főszerepet. Ott azonban, ahol nagy gyárüzemmel állunk szemben, melynél az izlés és a minőség az utolsó szerepet játsza, olyan hallatlan nagy az árkülönbség, hogy a magyar ipar ezzel szemben versenyezni nem tud.

Egy magyar lámpaárugyártat kivéve, magyar csillárgyár nem tud exportot teremteni azon egyszerű oknál fogva, mert tőkeszegények lévén, az exporthoz szükséges nagyobb szabású gépberendezéseket a többiek nem igen tudják beszerezni. A belföldi piac teljes meghódítása céljából ennek az iparnak magas védővám-tételekre volna szüksége a vámkülfölddel szemben, míg Ausztriával szemben a vámközösség következtében csak állami támogatás — gépek formájában — segíthet lényegesen a helyzeten.

Átérve az egyes fémárucikkekre, jelenthetjük, hogy a közismert gazdasági és pénzügyi válság, mely az elmúlt üzletév folyamán a belföldön az üzleti forgalmat megbénította, a petróleumlámpa-keresletre is nyomástólag hatott. Főkitelti piacunkon, a Balkánon, a csak nemrégiben befejezést nyert háború következményeképp az üzleti élet teljesen szünetelt, minek következtében a szóban levő iparág nem volt kielégítően foglalkoztatva.

A fent jelzett gazdasági depresszió következtében beállott építkezési pangás folytán a légszesz- és villamos-csillárgyártás sem volt az elmúlt évben eléggé foglalkoztatva. A pénzügyi viszonyok kedvezőtlen alakulata maga után vonta a csillárszükségletek beszerzésének a minimumra való csökkenését és a kereslet tulnyomó részben csak olcsóbb kivitelű árukra szorított. A Balkán-háború szintén hozzájárult ezen iparág forgalmának stagnációjához, amennyiben nemcsak a már megszerzett megrendeléseket kellett törölni, hanem a várt utánrendelések is elmaradtak.

SZIVATTYUKAT ÉS MÉRLEGEKET

gyárt mint különlegességet és legnagyobb raktárt tart épület- és diaphragma-szivattyukban ■ ■ ■ Irjegyék ingyen és bérmentve

Garvenswerke Wien, II., Handelsquai 130

HAZAI HIREK.

A moratórium és a gyáripár. A Magyar Gyáripárosok Országos Szövetsége által kiküldött moratóriumi bizottság dr. *Chorin* Ferenc elnöklésével ülést tartott. A bizottság ifj. dr. *Chorin* Ferenc előadása alapján mindenekelőtt a szállítási szerződések érvényessége tárgyában legutóbb megjelent igazságügy-miniszteri rendelettel foglalkozott s meglepéssel állapította meg, hogy a rendelet a Szövetség álláspontjának megfelelően a vis major kérdését nem szabályozta. A gyáripárnak azonban követelnie kell a rendelet olyképpen való kiegészítését, hogy az eladó a moratórium alatt csak az esetben legyen köteles a szerződésben megállapított fizetési feltételek betartásával szállítani, ha az átvevő a szerződésben megállapított fizetési feltételeket az augusztus elseje előtt eszközölt szállításokra nézve is a moratóriumra való tekintet nélkül betartja. Sérlemes az egész iparra a rendeletnek az az intézkedése, hogy az államnak és az állami üzemeknek a szállítások tekintetében privilégiumot nyújt. Megelégedéssel vette tudomásul a bizottság, hogy a szállítási szerződések érvényessége tárgyában kibocsátott rendelet bizonyos mértékben szűkíti a moratóriumot, amidőn kimondja, hogy a városok és községek betéteikből folyó szükségleteinek a maguk részéről is eleget tehetnek. Az ügyvivő igazgatóság azután a moratórium meghosszabbítása tárgyában legközelebb kibocsátandó rendelet tekintetében felmerült kívánalmakkal foglalkozott. Dr. *Chorin* Ferenc elnök összegezve a vita anyagát, megállapítja, hogy a moratóriumra az országnak kétségtelenül szüksége volt, de éppen olyan kívánatos, hogy a moratórium a viszonyok gondos mérlegelésével fokként szűkítessék. Szükséges, hogy a vállalatoknak összes üzemi szükségleteik céljaira szolgáló összegek rendelkezésükre bocsáttassanak, és pedig olyan módon, hogy bizonyos összegek erejéig a vállalatok pénzükről minden ellenőrzés nélkül rendelkezhessenek, s csak az ezen felüli szükségletük legyen a bankok ellenőrzésének alávetve olyképp, hogy felmerülő kétségek esetén egy objektív fórum döntése volna kötelező. A felmerült kívánalmakat a Szövetség sürgősen az igazságügyi miniszter elé fogja terjeszteni.

Iparkamarai jelentés. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara kerületének az 1913. évi közgazdasági állapotáról szóló jelentése a napokban jelent meg. A jelentés bővebb ismertetésére még visszatérünk.

Cégjegyzési hírek. *Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-t.* *Asbóth* Emil, *Szekula* Gyula és *Röck* Béla igazgatósági

tagoknak ebbeli minőségük és cégjegyzési jogosultságuk, valamint *Walder* Béla, *Brükler* Artur dr. és *Kann* Emil igazgatósági tagok ebbeli minőségüknek megszűnése bejegyeztetett, valamint cégjegyzési jogosultságuknak megszűnése is bejegyeztetett. — *Egyesült Gipszgyárak r.-t.* Főtelep Budapest. *Böhm* Mihály igazgatósági tag ebbeli minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszűnése bejegyeztetett. — *Titanit (Czeipek-módszerű) Magyar Biztonsági Robbantóanyag r.-t.* Budapest. *C. J. van Eijk* igazgatósági tag ebbeli minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszűnése bejegyeztetett. — *Hydroxygen, gázválasztó oxigén, nitrogén, hidrogén és egyéb gázokat gyártó r.-t.* Budapest. *Sieder* Lajos dr. igazgatósági tag ebbeli minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszűnése bejegyeztetett.

Megindult a porosz szénbehozatal. A hatóságok minden igyekezettel azon vannak, hogy a közeledő téli szezonban semmi szükségletet ne szenvedjen szén miatt a főváros közönsége. Aggudalomra nincs semmi ok, mert széleskörű óvintézkedésekkel már is biztosítva van a lakosságnak a szükséges szénrel való ellátása. A porosz szénbehozatal újból megkezdődött. A porosz-szi éziai bányákból egyelőre napi 700 kocsi szénrakományt indítanak utnak, melynek egyrésze Bécs, egy kisebb része pedig Budapest felé irányítatik. A porosz vasuti igazgatóság több kocsit a szénszállítások céljaira rendelkezésre nem bocsáthat és most arról van szó, hogy a Máv. is küldjön föl kocsikat, melyek révén még intenzívebbé lehetne tenni a porosz szénbehozatalt.

Új, hatalmas Humphrey-szivattyutelepet rendelt meg az egyiptomi kormány a Mareotis-tónak (Alexandria közelében) víztelenítésére. A telepen — teljes kiépítése után — 18 szivattyu lesz, melyek 6 méter szállítási magasság mellett egyenkint 454.000 m³ vizet fognak naponta emelni, vagyis mintegy háromszorosát az általunk már ismertetett, London melletti Chingford-telepi szivattyukénak.

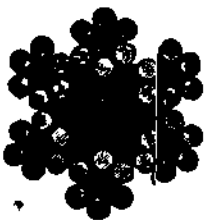
A már közölt kivitelektől az olégési tér méreteiben különböznek, az átmérőjük ugyanis 2640 mm., magasságuk 4,3 méter. Az ahhoz csatlakozó vízszekrény magassága 2,13 méter és 100 c-sappantus szelepe van, melyeket idegen testek beszorulása által okozott igénybevételekkel szemben külön biztosítanak. A telephez tartozó anthracit-gázgenerátorok száma 9, teljesítményük napi 44 tonna és egy 183 m³ tartalmu kiegyonlító tartánnyal vannak kapcsolatban, mely egyúttal a teljesítési kísérleteknél gázmérő gyanát is szerepel.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara évi jelentése két főrészből áll: az évkönyvből és a tulajdonképpeni jelentésből. Az évkönyvben ismerteti a kamara mult évi háztartási és vagyoni viszonyait, könyvtárát, to-

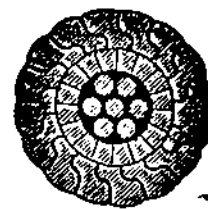
FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. TELEFON: 60-11, 60-12, 60-13, 60-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösrézhuvalok, okonitvezetékek, szerelvények stb.

vább hivatali és személyi viszonyait. Ezután a kamara kerületének ipari és kereskedelmi jellegű nyilvántartási képe következik. Az évkönyvben számol be a kamara a különböző hatóságokkal és a többi kamarákkal folytatott érintkezéséről, valamint a múlt évben ipari, kereskedelmi és szociálpolitikai téren végzett munkásságáról és a közgazdasági vonatkozású törvényhozás és szabályrendelet alkotás előkészítésében kifejtett tevékenységéről.

Külön fejezet szól a kamarának a szakoktatás és az iparfejlesztés támogatása érdekében kifejtett működéséről. Szakoktatási célokra a kamara a saját költségvetésének terhére 11750 koronát áldozott. Negyven ösztöndíjat és csaknem száz kitüntető és ezüst érmet osztott ki jeles iparos- és kereskedőifjak között. Ezenkívül nagyobb ösztöndíjakat eszközölt ki a kereskedelmi m. kir. minisztertől. A kiváló iparosmunkásokat jutalomban részesítette.

Különösen erős tevékenységet fejtett ki a kamara a közlekedési viszonyok, valamint a posta- és telefonforgalom javítása érdekében.

Az évkönyvi részhez csatlakozóan közli a kamara a múlt évben hozott iparjogi elvi döntéseket s az általa adott iparjogi véleményeket.

A második részben, a tulajdonképpeni jelentésben adja a kamara a múlt évi gazdasági helyzet általános jellemzését és részletesen ismerteti az egyes kereskedelmi és ipari ágak helyzetét, a nagyobb vállalatok tevékenységét és üzleti eredményeit.

A jelentés részben közli a kamara panaszait és javaslatait.

Behatóan foglalkozik a kamara a munkásviszonyok és a kivándorlás ismertetésével. A múlt esztendő gyászos éve volt a magyar gazdasági életnek. A gazdasági válság fajtogatásához a kamara kerületében még hozzájárult az elemek csapása is.

A jelentés részletesen ismerteti a kereskedelem és ipar egyes ágainak múlt évi helyzetét és behatóan foglalkozik a jelentkező bajokkal és azok orvoslási módjaival.

Részletesen ismerteti a jelentés a kerület kereskedelmi és ipari testületeinek, kereskedelmi és ipari szakoktatási intézményeinek, a munkásbiztosításnak és a munkásszervezeteknek helyzetét és működését.

A közlekedésről szóló fejezetben a kamara a közutak fejlesztésére, a vasuti közlekedés javítására vonatkozó javaslatait teszi közzé.

A hitelügyről szóló fejezet tárgyalja a gazdasági válságnak a kamarai kerület hitelétére gyakorolt hatását.

Végül a múlt esztendő közgazdasági vonatkozású törvényalkotásait és jogszolgáltatást ismerteti a jelentés.

Az évi jelentés bővebb ismertetésére még visszatérünk.

A tamburbot és a kozákok. Nagyváradon — mint onnan jelentik — a következő érdekes haretéri epizódot mondotta el egy sebesült katona:

„Az északi haretérről jövök, ahol a tábori telefonvezetékeket készítő katonák között voltam. Éjszaka is dolgoztunk, az augusztus 26-ról 27-re virradó éjjel, amikor a holdvilág fénye mellett még a háboruban is szokatlan csapat közeledett felénk. Elöl hét zenekari katona hét lovat vezet, utánuk haladt hét megkötözött kezü orosz és a menetet, a zenekari vezetővel az élén, az egyik honvédenekar vidáman daloló legénysége fejezte be. Csakhamar megtudtuk ennek az érdekes felvonulásnak a történetét: egy honvédenekar egyetlen kardcsapás nélkül foglyul ejtett egy hét tagu járőrt. A zenekar biztos fedezet mögött volt elhelyezve, se közel, se távolban nem volt nyoma az ellenségnek. Holdvilágos éjszaka volt s a zenekar tagjai vidáman beszélgettek és úgy éjjeli tizenegy óra tájban a zenekari vezető nagy tamburbotjával felállt a fedezet mögött. Lassan, szinte észrevétlenül közeledtek az oroszok, akik tán éppen úgy meglepődtek, amint megpillantották a nagy botjára támaszkodó zenészsörmes-

tert, aki azonban nem veszítette el nyugalmát: ropogós magyar nyelven harsány hangon kiáltotta feléjük: — Allj! Ki vagy?

A zenekar tagjai is odafutottak és a zenekari vezető útésre emelte fel a botját. És amint a holdvilágnál megvillant a bot hatalmas rézgombja, a kozákok leszálltak a lovokról, lerakták a fegyvereiket és térdelőn állva könyörögtek kegyelemért. Erre a zenekar tagjai letartóztatták a kozákcsoportot.

Szociálcseré *Sternberg budapesti hangszergyára* rendkívül erős zsinórokkal felszerelve szállítja a zenekari kürtöket. Levették tehát a trombitákról ezeket a zsinórokat és velük kötözték meg az oroszokat, akiket azután, mint foglyokat, nekünk átadtak.

DEUTSCHER BERICHT.

INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Statistik des Aussenhandels Österreich-Ungarns in Bergbauprodukten im Mai 1914. Den Statistischen Übersichten, betreffend des auswärtigen Handels entnehmen wir die folgendenden äusserst interessanten Daten, welche ein Bild über den Handel in Bergbauprodukten vom Januar bis Mai 1914 gibt.

Einfuhr nach Österreich-Ungarn. *Steinkohle:* Menge q 54,705.298, Wert K 95.461.85, hiervon aus Deutschland q 51,617.507. *Braunkohle:* Menge q 168.806, Wert K 211.008, hiervon aus Deutschland q 158.676. *Brikets* Menge q 1,000.589, Wert K 2,241.319, hiervon aus Deutschland q 530.230. *Koks:* Menge q 3,473.345, Wert K 9,386.959, hiervon aus Deutschland q 3,379.888. *Eisenerze:* Menge q 2,395.294, Wert K 6,587.059, hiervon aus Deutschland q 52.537.

Ausfuhr aus Österreich-Ungarn. *Steinkohle:* Menge q 2,510.914, Wert K 5,186.441, hiervon nach Deutschland Menge q 1,671.439. *Braunkohle:* Menge q 27,161.353, Wert K 30,086.453, hiervon nach Deutschland 26,949.290. *Brikets:* Menge q 630.053, Wert K 1,134.095, hiervon nach Deutschland q 624.227. *Koks* Menge q 1,452.772, Wert K 4,668.462, hiervon nach Deutschland q 120.670. *Eisenerze:* Menge q 388.488, Wert K 893.522, hiervon nach Deutschland q 388.377.

Zulassung von Maschinenteilen zum Transporte als Stückgut. Auf Ansuchen des Landesvereins der ung. Fabriksindustriellen wurde seitens des klg. ung. Handelsministers verfügt, dass einzelne Maschinenteile auch als Stückgut zur frachtgutmässigen Beförderung angenommen werden sollen.

VALÓDI

PERSA SZÖNYEGEK

minden létező minőségben, színben és méretben.

≡ NAGY VÁLASZTÉK! ≡
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

≡ TELEFON-SZÁM 140-64. ≡

POLGÁR HUGÓ ÉS EMIL
Budapest, V., Erzsébet-tér 18. (Sas-u. sarok).